

Auktoriteettivalvonta Melindassa

Ulla Ikäheimo

Kuvailupäivät

26.3.2014

Käsitteitä ja määritelmiä

- Auktoriteetti = termin tai nimen standardoitu, yhtenäinen muoto. Yhdelle asialle yksi hakumuoto tai useita hyväksyttyjä muotoja yhteenlinkitettynä
- Auktoriteettitietue = erillinen tietue, jossa nimen tai termin ohjeellinen muoto sekä mahdolliset viittaukset ja lisätiedot
- Auktoriteettivalvonta = prosessi, jolla luodaan yhdenmukaiset, ohjeelliset muodot tietokantaan ja käytetään niitä hyväksi tiedon tallennuksessa ja haussa

Auktoriteettien tyypit

- henkilönnimet
- yhteisöt
- kokoukset
- tekijä-nimekkeet
- sarjannimet
- yhtenäistetyt nimekkeet
- asiasanat: yleiset, maantieteelliset, aikaa ilmaisevat, lajityyppiä ilmaisevat, lisämääreet

Auktoriteetit Melindassa

- Kansalliskirjaston Asteri-projektissa suunniteltu Asteri-auktoiteettitietokanta, joka on taustalla Melindassa
- Asteri-tietokannassa nyt asiasanastot YSA, Allärs, Musa ja Cilla sekä Fennican henkilö- ja yhteisöauktoiteetit
- Jatkossa laajennus muihin tietokantoihin: ulkomaiset henkilöt ja yhteisöt, teosauktoiteetit (myös musiikkiteokset)
- Auktoiteettitietueet MARC 21 –auktoiteettiformaatin mukaisia
- Asiasanastot ja kohta myös yhteisöt käytössä myös Finton kautta
- Auktoisoidut muodot on tarkoitettu käytettäväksi!

Auktoriteettien käyttö

- Ohjeet Metiva-wikissä
<https://wiki.helsinki.fi/display/Metiva/Alephin+otsikkomuotohaut>
- Melindassa haetaan Asteri-tietokannan auktoriteetteja ja näin varmistetaan, että tietueessa on käytössä ohjeellinen, vahvistettu muoto
- Komennolla Ctrl-F3 siirretään Asterin otsikkoindeksistä haluttu muoto haluttuun käsiteltävän tietueen kenttään
- Auktoriteettivalvonta korjaa asiasanojen kielletyt muodot oikeiksi, mutta ei henkilöitä eikä yhteisöjä
- Kokonaisia auktoriteettitietueita pääsee tutkimaan Expand-komennolla

041 0 a swe
 072 7 a 55
 2 kkaa
 080 a 613.73
 080 a 159.9
 100 1 a Alexand
 245 10 a Brinntid
 c [Pernilla
 260 a Stockho
 b Atlas,
 c 2012.
 300 a 202 s. ;
 c 20 cm.
 336 a Teksti
 337 a ei välitt
 650 7 a stress
 2 allars
 650 7 a utbränd
 2 allars
 650 7 a kvinnor
 2 allars
 650 7 a jämställ
 2 allars
 650 7 a stressi
 2 ysa
 650 7 a burn o
 2 ysa
 650 7 a naiset
 2 ysa
 650 7 a tasa-arvo
 2 ysa
 650 7 a feminimi

Headings in Library: FIN10 - Code: GEN

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
1		burmeser (allars)	Asteri SUB, 150 , bab, UPD=Y
1		burn-out (allars)	Asteri SUB, 450 , bab, UPD=Y
1		burn out (ysa)	Asteri SUB, 450 , bab, UPD=Y
1		burnout (allars)	Asteri SUB, 450 , bab, UPD=Y
1		burnout (ysa)	Asteri SUB, 450 , bab, UPD=Y
1		Burundi (allars)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Burundi (ysa)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		burus_askin kieli (ysa)	Asteri SUB, 150 , bab, UPD=Y

Asiasanan "burn out"
 lisääminen, huomaa 450 =
 kielletty muoto

041	0	a	sv
072	7	a	5
		2	kl
080		a	6
080		a	15
100	1	a	A
245	10	a	B
		c	[P
260		a	St
		b	A
		c	20
300		a	20
		c	20
336		a	Te
337		a	ei
650	7	a	st
		2	al
650	7	a	ut
		2	al
650	7	a	kv
		2	al
650	7	a	jämställdhet
		2	allars
650	7	a	stressi
		2	ysa
650	7	a	uupumus
		2	ysa
650	7	a	naiset
		2	ysa
650	7	a	tasa-arvo
		2	ysa
650	7	a	feminismi
		2	ysa
650	7	a	Stress
		x	utbrändhet
		2	kao

Headings in Library: FIN10 - Code: GEN

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
1		uupumisoireyhtymä (ysa)	Asteri SUB, 450 , bab, UPD=Y
1		uupumus (ysa)	Asteri SUB, 150 , bab, UPD=Y
1		Uurainen (allars)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Uurainen (ysa)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Uurainen -- Haukimäki (ysa)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Uurainen -- Kelloperä (ysa)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Uurainen -- Kotapää (ysa)	Asteri SUB, 151 , bab, UPD=Y
1		Uurainen -- Kynnä	

Record Number 26383 in Library FIN10: 1 of 1

FMT	AU
LDR	cz a2200289n 4500
001	000026383
005	20121129161134.0
008	870300 a z bab ana
040	a FiFenn b fin f ysa
072	a ysa48
072	a ysa55
072	a ysa78
150	a uupumus 2 ysa
450	a burn out 2 ysa
450	a burnout 2 ysa
450	a loppuunpalaminen 2 ysa
450	a työuupumus 2 ysa
450	a uupuminen 2 ysa
450	a uupumus 2 ysa

Systemi korjaa termiksi "uupumus"

x (024.7)
 9 FENNI<KEEP>
 100 1 a Kunnas, M
 245 10 a Koiramäen tarinat /
 c Mauri Kunnas, Taria Kunnas
 246 1 i Alanimeke
 a Viisi klassik
 260 a Helsingissä
 b Otava,
 c 2013
 e (Keuruu :
 f Otavan Kirj
 300 a 200 s. :
 b kuv. ;
 c 30 cm.
 336 a Teksti
 337 a ei välittävä
 500 a Tarinat jul
 9 FENNI<KEEP>
 505 00 t Koiramäen
 t Koiramäen
 t Koiramäen
 t Koiramäen
 t Koiramäen
 9 FENNI<KEEP>
 650 7 a lastenkirjallisuus

Headings in Library: FIN11 - Code: PER

# Docs	Ref.	Headings	Auth. info.
1		Kunnas, Leena Eilittä-, 1959-	Asteri Names, 4001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Maria-Liisa, 1943-	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Marja-Liisa	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Marjatta	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Mauri, 1950-	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Mikko, 1962-	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Niina, 1977-	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N
1		Kunnas, Risto	Asteri Names, 1001 , aab, UPD=N

OK
Jump to
Expand
View Docs
Cancel
Help

Tekijännimi Kunnas Mauri sisältää vuosiluvun

- Auktoriteettivalvonta ei toimi vielä täydellä teholla: bibliografiset tietueet eivät yhdisty auktoriteettitietueisiin eivätkä viittaukset toimi näytöissä, vain muodot ovat oikeita -> tulossa tänä vuonna
- Tässä vaiheessa kirjastot pääsevät vain katsomaan auktoriteettitietueita ja käyttämään ohjeellisia muotoja, tietueita ei pääse muokkaamaan
- Uusien auktoriteettitietueiden tuottajien kanssa neuvoteltu, aikatauluja ei vielä ole
- Ratkaistava myös ”auktoiteettien auktoiteetti” – Fennicalla kotimaiset auktoiteetit, miten ulkomaiset ja näiden yhteismitallinen käyttö?
- ISNI (International Standard Name Identifier) ja muut kansainväliset yhteydet!

Kiitos!

Ulla.ikaheimo@helsinki.fi